

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОУЗОТ НА ДРУШТВАТА НА ИСТОРИЧАРИТЕ НА
СР МАКЕДОНИЈА

Издавачки совет: Претседател, Војо Кушевски, членови: Џветан Грозданов, Димитар Мицкоски, Слободан Мурџев, Миле Тодоровски, Благоја Џветкоски.

Редакција: Александар Апостолов, Крсте Битоски, Вера Вангели,
Јордан Димевски, Гоѓи Димоски-Цолев

Секретар на редакцијата: Драган Велков

Главен и одговорен уредник: Александар Апостолов

Издавач: Сојуз на друштвата на историчарите на СР Македонија

Јазична лектура: Ксенија Џидрова-Македонска

Насловната страна ја изработи: Бисерка Филипова

Адреса на редакцијата и на администрацијата
Сп: „Историја“, Филозофски факултет, Историски семинар, Скопје

Препечатувањето се дозволува во согласност со редакцијата
и наведувањето на изворот

Списанието излегува двапати годишно; ракописите не се враќаат; годишна претплата изнесува за членови на Сојузот на друштвата на историчарите 40 динари, за нечленови и установи 50 динари, за странство 100 динари, за ученици и студенти 20 динари; цената на одделен број 25 динари а за странство 50 динари

Претплатата се уплатува на чековна сметка: 40100-678-955, СОК, Скопје,
„Историско друштво на СРМ“ — за „Историја“

Универзитетска печатница „Кирил и Методиј“ во Скопје
Тираж 3 000 примероци

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОЈУЗОТ НА ДРУШТВАТА НА ИСТОРИЧАРИТЕ
НА СР МАКЕДОНИЈА

ГОДИНА III

СКОПЈЕ, 1977

БРОЈ 2

СОДРЖИНА

СТАТИИ И ПРИЛОЗИ

Благоја Талески, Дабничкото клање — 19. XI. 1942 година*)	5
Генерал Т. Атанасовски, 22 декември — денот на ЈНА и оружените сили	13
Цветко Узуноски, Белешки за националната и социјалноослободителна борба на македонскиот народ	19
Блаже Ристовски, Основањето и основачите на македонското научно-литературно друштво во С. Петербург и неговата прва програма	61
Александар Апостолов, Виничката афера прво масовно раскривање на ТМОРО	107

МАТЕРИЈАЛИ

Д-р Глигор Тодоровски, Романски документи за Јане Сандански	117
Д-р Александар Матковски и Кемал Аручи, Македонија во силахадар тарихи на Ф'нд'клили Силахадар Мехмед-ага (1668—1694)	139

КУЛТУРНО МИНАТО

Драган Петковски, Осврт врз музеолошкиот приказ на историјата на македонскиот народ во историските музеи во СР Македонија	163
Љубомир Трајковски, Кон 120 годишнината на велешката гимназија	

НАСТАВА

Д-р Раде Петровиќ (Сараево), Местото на наставата по историја во реформираното настапено образование	187
--	-----

КРИТИКА И ПРИКАЗИ

Љ. Лапе, Милорад Марковиќ, Ратни дневници 1912—1918, Београд, 1977 — — — — —	207
Д. Лепчески, „Настава по историја, Настава повијести, Настава историје, Поук згодовине“, Часопис савеза друштава хисторичара Југославије, Загреб, 1, 2, 3 и 4, 1976 година — — — — —	210
Љ. Лапе, Танас Вражиновски и м-р Воислав Јакоски, Разловечкото востание во современата усна прозна традиција на разловчани, Скопје 1976 — — — — —	213
М-р Милица Бодровиќ, Д-р Крсте Битовски, Македонија и кнежевство Бугарија (1893—1903), Скопје 1977 — — — — —	216
Ксенија Џидрова, Гласник бр. 2, год. XX, Скопје 1976 — ИНИ	223
Дамјан Лепчески, Костадин Делиниколов, Историја за I година на стручните училишта — — — — —	230

ХРОНИКА И БЕЛЕШКИ

Миље Тодоровски, Меѓународен симпозиум „Војната и културата 1939 до 1945“ Варшава 6 до 8 септември 1977 година — — —	237
Васил Јотовски, Седми конгрес на историчарите на Југославија, Нови Сад 4—7 октомври 1977 година — — — — —	240
Благоја Стоичковски, Школството, просветата и културата во Македонија во времето на преродбата (научен симпозиум) — —	244
М-р Кочо Сидовски, Меѓууниверзитетска соработка — — — — —	247
Г. Мильковиќ, За изложбата „Никола Карев и неговото време“ — —	251
Програма за меѓународен конгрес на историчарите во Букурешт 1980	255

IN MEMORIAM

Чедомир Хадиски — — — — — — — — — — — — —	263
Тодор Шоптрајанов — — — — — — — — — — — — —	265
Дамјан Лепчески — — — — — — — — — — — — —	267

TABLE DES MATIÈRES

ARTICLES ET CONTRIBUTIONS

Blagoja Taleski , Le massacre de Dabnitsa — le 19. IX. 1942 — — — —	5
Général T. Atanasovski , Le 22 Décembre — jour de l'Armée Nationale Yougoslave et des forces armées — — — — —	13
Tsvetko Uzunoski , Remarques sur la lutte nationale et socio-libératrice du peuple macédonien — — — — —	19
Blaže Ristovski , La fondation et les fondateurs de la société littéraire et scientifique macédonienne à S. Peterburg et son premier programme — — — — —	61
Alexandar Apostolov , L'affaire de Vinitsa — la première action de démasquer TMORO — — — — —	107

DOCUMENTS

Dr Gligor Todorovski , Documents roumains sur Jane Sandanski — —	117
Dr Alexander Matkovski et Kemal Aroutchi , Macédoine dans silakhadar tarikhi de Fendeklili silakhadar Mehmed-agá (1668—1694) — —	139

PASSÉ CULTUREL

Dragan Petkovski , Remarques sur les comptes rendus de l'histoire du peuple macédonien aux musées historiques en RS de Macédoine — —	163
Ljubomir Trajkovski , Vers le 120-ème anniversaire du lycée à Veles — —	

ENSEIGNEMENT

Dr Rade Petrović (Sarajevo), La place de l'enseignement de l'histoire dans les programmes de l'enseignement reformé — — — —	187
Mr Milutin Perović (Belgrade), Comment employer le matériel illustré dans l'enseignement de l'histoire à la V-ème classe de l'école primaire sous la lumière des recherches d'un nouveau programme d'enseignement — — — — —	197

CRITIQUES ET COMPTES RENDUS

Lj. Lape, Milorad Marković , Journaux de guerre 1912—1918, Belgrade 1977 — — — — —	207
D. Lepčeski , „Nastava po istorija, Nastava povijesti, Nastava istorije, Pouk zgodovine”, Journal de l'association des sociétés des historiens yougoslaves, Zagreb, 1, 2, 3 et 4, 1976. — — — — —	210
Lj. Lape, Tanas Vražinovski et Mr Voislav Jaćoski , L'insurrection de Razlovtsi dans la tradition contemporaine orale des habitants de Razlovtsi, Skopje, 1976. — — — — —	213
Mr Militsa Bodrožić, Dr Krste Bitovski , La macédoine et la principauté de Bulgarie (1893—1903), Skopje, 1977. — — — — —	216

Xenia Džidrova , Glasnik-Revue № 2, année XX, Skopje, 1976 — INI	223
Damian Lepčeski, Kostadin Delinikolov , L'histoire dans l'enseignement de l'ère classe des écoles spécialisées	230
 CHRONIQUE ET REMARQUES	
Mile Todorovski , Symposium international „La guerre et la culture de 1939 à 1945”, à Varsovie du 6 au 8 septembre 1977.	237
Vasil Jotevski , VII-ème Congrès des historiens yougoslaves, Novi Sad, 4—7 octobre 1977.	240
Blagoja Stoičovski , L'enseignement, l'instruction et la culture en Macédoine à l'époque de sa renaissance (symposium scientifique)	244
Mr Kočo Sidovski , Collaboration interuniversitaire	247
G. Miljković , Sur l'exposition „Nikola Karev et son époque”	251
Programme du congrès international des historiens à Bucarest 1980.	255
 IN MEMORIAM	
Čedomir Hadžiski	263
Todor Šoptrajanov	265
Damian Lepčeski	267